

BEMUTATÓ ELŐTT

Holnap mutatja be a színházban új műsorát az ÉDOSZ-együttes

Holnap, szerdán este 7 órakor egy év után új műsorral újra a közönség elé állunk a Szegedi Nemzeti Színház színpadán. Szeretnénk megismételni az egy évvel ezelőtti sikerünket. Az együttes tagjai lelkes igyekezettel, teljes erőbevetéssel próbálnak. Mindannyian megtesszük, ami tőlünk telik. Reméljük, nem fognak csalódní bennünk...

Az ÉDOSZ-együttes vezetői és tagjai mondják ezt a Konzervgyár kulturális termében. Itt van Balogh András az együttes vezetéséből és a két művészeti vezető, Waldmann József és Mezey Károly. A színpadon négy »deli legény«

verbunkost jár,

s a népi zenekar Nagy Imre primás vezényletével olyan hévvel húzza a talpuk alá valót, mintha máris az előadás lennének.

Csak egy nap választ el tőle — mondja Mezey Károly. — Drukkolunk is éppen eleget. Gyakoroljuk újra és újra az egyes számokat, újszolgatjuk, tökéletesítjük.

A kétrészes műsor második részében — ez az újdonság, azért erről először — egy három képből álló táncjátékot fogunk bemutatni. »Sor alatt« a címe. A szövegkönyvet Waldmann József írta, gyűjtötte és feldolgozta zenéjét, komponált

is, ha kellett, én pedig a koreográfiát és a rendezést végeztem. Ez a számunk a megoldás

tarialmi értékei

és a formai kivitelezés szempontjából is jelentős lépés, jelentős állomás az együttes életében, munkájában.

A táncjáték székely környezetben játszódik — veszi át a szót Waldmann József. A két első kép 1845-ben, a harmadik 30 évvel később. Tánkos Nagy Gábor, a falu legjobb táncosát eltépi szerelmétől a nehezen élet miatti keserűsége és a tánc. Eljárja az öntelt trázseimester előtt a verbunkost és nyolc évre, örökre elszakad kedvesétől. A harmadik képben újra soroznak. Most Gábor fia kerül sor alá, s Gábor egykori szerelmének, Marikának eladólánya siratja a búcsúzó legényt. A két öreg mindent megtenne a fiatalok boldogságáért — ők nem lehetnek boldogok, legalább a gyermekeik legyenek azok. A fiút elviszik, de csak három évre, s a lány megígéri, hogy vár rá. Hiszen: nem a világ az a három esztendő...

— A műsor első részében az egy éve alakult énekar, a zenekar és a tánckar számai mellett két énekesün-

ket, J. Pálffy Klárát és Szomora Józsefet is hallhatják majd. A »Cigányélet« az első rész utolsó száma táncjelenet, a táncjáték egyszerűbb formája, Tánkos egymásután, amelyek

a közös milió

fűz egy csokorba. December 5-én mintegy főpróbaképpen már bemutatott az új műsort. Ha a színházi bemutatózás is jól sikerül, január 24-én Budapesten lépünk közönség elé.

A táncosok ezalatt már befejezték a próbát a színpadon. Most J. Pálffy Klára lép a zenekar elé és már szállnak is a hol szomorkás, hol vidám, szép apátfalvi népdalok.

(P — P)

Irodalmi „szputnyikok“ Kínában

A jövő évben ünneplik Kínában a népköztársaság kikiáltásának 10. évfordulóját. Kína írói és művészei elhatározták, hogy a fontos évfordulót az irodalom és a művészet »szputnyikjaival«, nagyszerű eredményeivel ünneplik, olyan új művekkel, amelyek híven tükrözik a szocializmus eredményeit, a kínai nép szép új életét. Az ünnepség előkészületeiből minden fontosabb kínai irodalmi és művészeti szervezet kiveszi részét. Ezek a

Mintegy 350 ezer forintot fizetett ki a KST 344 cipőgyári tagjának

Szombaton délután ünnepélyes külsőségek között fizette ki a Szegedi Cipőgyár Kölcsonös Segítő Takarékpénztára tagjainak, 344 dolgozónak egész évben megtakarított pénzeszközét. A több éve működő cipőgyári KST nagy közkedveltségnek örvend az üzemben. Különösen ilyenkor, kifizetés idején, sokan határozta el, hogy jövőre ők is takarékoskodnak, belépnek a KST tagjai közé. Az idén kifizetett mintegy 350 ezer forint ismét sok tagot vonzott a KST-be. Már eddig több, mint 400 cipőgyári dolgozó jelentkezett felvételeire.

MAKÓÉVE

A kormányválság változatlanul tovább tart. Károlyi Mihály a Károlyi-párt értekezletén a polgári erők egyesítését, a polgári pártok tömörítését, »polgári blokkot« követelt, sőt fölvetette — amit a szegedi főispán, Dettre János már nov. 28-án javasolt — a polgári pártok egyesítését, hogy a januárra tervezett választások alkalmával a polgárság egységes pártja mérkőzzék a munkássággal. A kommunista mozgalom erősödését jelzi, hogy beszédekben nem tudott kitérni e probléma elől, s első ízben nyilatkozott a kommunizmusról. Az európai polgári társadalomra hivatkozott, mondván, hogy »mi nem kezdhetjük el akkor, amikor körülöttünk egész Európa még nem tért át a kommunizmusra«.

A kommunista áramlatnak a szociáldemokrata párton belüli erősödése a Népszavát is állásfoglalásra készítette. Cikkében küzd a kommunista irányzat ellen; Kunfi Zsigmond is nyilatkozott a kommunizmus ellen.

Németországban összeült a munkás- és katonatanácsok birodalmi értekezlete. A Spartacus-mozgalom tömegei tüntettek a parlament előtt és szólásjogot követeltek Liebknecht Károly és Luxemburg Róza részére, de a jobboldali többség ezt elutasította.

Nagyváradról Budapestre érkezett Mackensen tábornagy, a balkáni német csapatok főparancsnoka. A francia antant-misszió utasítására a magyar kormány a ferencvárosi pályaudvaron őrizetbe vette. A marsall — Károlyi Mihállyal való tárgyalás után — belenyugodott abba, hogy a főti Károlyi-kastélyba internálják.

Szegeden »békés forradalom« volt e napon, ahogy az újságok írták. Miután Balogh Károly pénzügyi tanácsnok, volt élelmezési hivatali főnök eltávolítását a munkástanács hasztalan kérte a polgármestertől és a főispántól, most a tömegeket mozgósította erre megmutatására. Több, mint négyezer munkás gyülekezett délelőtt fél tízkor a Munkáson, a Fekete-ház előtt, s a katonaság 4 gépjárgéppel, 6 ágyúval. Wallisch Kálmán mondott beszédet, ismertette az akció célját. Utána megindult a fölvonulás: először az élelmezési hivatal elé, onnan a Munkásbiztosító Pénztárhoz, majd a városházára. Követelték, hogy Balogh Károly és Nekich Richárd be ne tegye többé a lábát hivatalába. A tüntetés után a fölvonulók zárt rendben vonultak vissza a Munkásonthoz, ott ismét Wallisch Kálmán beszélt, s a résztvevők a sikerült demonstráció hatásában bizakodva tértek haza.

Ugyanez nap délutánján a Munkásonthozban »cselédgyűlés« volt, amelyen szintén Wallisch Kálmán beszélt. Elhatározták, hogy megalakítják a háztartási alkalmazottak szervezetét.

Megnyílt a Vörös Újság szegedi fiókiadóhivatala. Ettől kezdve a lap rendszeresen lejutott Szegedre is.

Dettre János főispán a következő táviratot küldte a bel- és közlelmezési miniszternek: »Czékus Frigyes főhadnagy Dorozsma községet karhatalommal elzárja és onnan semmi élelmiszert behozni Szegedre nem enged. Algyőn a Nemzeti Tanács, melynek elnöke a bíró, Szegeddel szemben ugyanígy jár el. Újszeged felől a szerb megszállás miatt szünetel a behozatal. Szeged ily módon a kiehéztetés elé néz. — kérek sürgős intézkedést.« (A Szegedi Állami Levéltárban.) A távirati válasz e napon érkezett meg, s közölte, hogy utasította a dorozsmai nemzetőrség parancsnokát és az algyői Nemzeti Tanács elnökét, hogy önkényeskedésével hagyjon föl.

Kozma Miklós e napon ezt írta naplójába: »Újra fent voltam Gömbös Gyulánál. Hosszan beszélgettünk s most már bizonyos vagyok abban, hogy közénk való. El is mondtam a többieknek...«

Üzemek, intézmények közösen rendelkezhetnek halat dolgozóiknak karácsonyra

Soha annyi előhalat nem fárólak még Szegeden a karácsonyi ünnepekre, mint az idén. Métermázsában kifejezni nem is érdemes, elég ha arról szólunk a fehértői halgazdaság igazgatója, Simon Pál tájékoztatása alapján, hogy minden igényt kielégítenek. Három és fél tonnás tehergépkocsijuk készen áll arra, hogy Szegedre folyamatosan szállítsanak két- és háromnyaras tükör és pikkelyes pontyot, valamint süllőt és harcsát.

A Mikszáth Kálmán utcai halcsarnok előtt ezúttal nem kell majd sorbanállni halért,

„Ilyen nagy szerelem“

A Szegedi Nemzeti Színházban teljes ügybuzgalommal készülnek a következő prózai bemutatóra. A próbák már megkezdődtek. Pável Kohut mai fiatal cseh-szlovák szerző »Ilyen nagy szerelem« című drámája következik Szegeden a bemutatók sorában. Kohut drámáját egyszerre több európai színpadon játsszák, 1958. szeptembere óta átdolgozott formában. Egyszerre van műsoron Moszkvában, Berlinben, Budapesten, lengyel színházakban és az angol televízióban. Csehszlovákiában a dráma alapján napjainkban új filmet forgatnak. A szegedi előadás a tehetséges, fiatal Békés András rendezé.

annál is inkább, mert bejelentés alapján bármely üzem, intézmény és vállalat halrendelését időben és pontosan teljesítik. A halszerető üzemi munkásoknak és más dolgozóknak nem kell munka előtt vagy után rohanniok és sorbanállniok a halcsarnok előtt, munkahe-lyük megrendelése is elegendő ahhoz, hogy kellő időben, fehérhúsú halhoz jussanak.

Családok és magánszemélyek több kilónyi tétel esetén társasvacsorához közvetlenül a Fehértón is kaphatnak I. és II. osztályú halat. A Kossuth Halászati Termelőszövetkezet is szép halakkal jelentkezik ezúttal az évvégi halpiacon. Tiszai ponty, keszeg, törpeharcsa, kárász és más fajta hal közel tíz métermázsas tételben áll a halvásárlók rendelkezésére — Szeged tehát nem marad az év végén hal nélkül, mégcsak nem is szűkölködik belőle.

72 ÉVES DELISARK-UTAZÓ

A 72 esztendősr Raymond Priestley Délsark-kutató, aki már annak idején Scott-tal és Shackletonnal részt vett sarkutazásokon, még ebben az évben visszatér a Délsarkra. Priestley, aki átmenetileg sir Vivian Fuchsot helyettesítette a Falkland-szigetek tudományos intézetének igazgatói tisztében, megfigyelőként csatlakozik a Dufur admirális vezetésével álló amerikai expedícióhoz. Az angol gyarmatügyi minisztériumot felkérték, hogy jelöljön ki megfigyelőt ehhez az expedícióhoz és a minisztérium a 72 éves veteránt javasolta.

Szép eredmények a vasutas ifjúsági brigádok versenyében

Tudósítónktól:

A MÁV szegedi Igazgató-sága területén lelkes ifjúsági brigádok működnek, s versenyeznek egymással. Ezek az önkéntes brigádok ebben az évben már 1178 órai társadalmi munkát végeztek el. Most újabb szép célt tűztek ki maguk elé: tízezer darab facsemetét ültetnek ki magánszorgalomból.

A társadalmi munkán kívül oroszlanrésztük van a vasutas fiataloknak a takarékosági verseny sikerében is. Az ifjúsági brigádok egész évre szóló takarékosági vállalása 560 ezer forintot tett ki, ezzel szemben decemberig már több, mint 630 ezer forint értékű megtakarítást értek el. Ebben a versenyben különösen a szegedi fűtőház fiataljai tettek ki magukért: a fenti hatalmas összegből 310 ezer forint nekik köszönhető.

A társadalmi munkában és a takarékosági versenyben példamutatóan vesznek részt a KISZ-tagok. Szép eredményt ért el például Bai Zsuzsa és Valovics István, a vasútforgalmi technikum két növendéke. A fiatalok lelkes mozgalmának legjobbjai társadalmi munka-jelvényt

kapnak kitüntetésül, s ennek elnyeréséért élénk verseny folyik. A 25 órás versenyben a vasútforgalmi technikum tíz hallgatója nyert jelvényt, az 50 órás versenyben pedig Sipos László, aki ezüstfokozatot kapott.

Sziládi Sándor

Szegeden készül az ország vasúti diszpécser térképe

Érdekes, ötletes térképet készítenek a MÁV Felépítési és Vasanyag Javító Vállalatnál. E térkép lesz hívatott arra, hogy fényképekkel, ábrákkal tájékoztassa a diszpécserszolgálatot teljesítő vasúti vezetőket arról, hogy az ország vasúti hálózatán, állomásain hol, miből, mennyi mozdonny, vagon, szén, vagy más vasúti kellék található. Az ország térképe tízszerezés kockákra van feldaraboltva, amelyek szegélyeit négy színű fénycsík alkotja, minden szín más jelent, másról tájékoztat.

A térkép találmány. Ehhez hasonló még nem ismernek. Legalábbis ilyen részletes tájékoztatást nyújtó elektromos jelzéssel ellátott térképet. Az alapfogdolás természetesen nemcsak a MÁV munkájára, tehát vasúti térképre alkalmas, készíthetnek ezen elvek alakján gépalomási és más diszpécser-térképeket is. A találmány kivitelezői valamennyien a MÁV Vasanyagfelépítési Vállalat dolgozói. 24-ére készül el a térkép és 28-án szállítják fel Budapestre.

Doktoravatás a Szegedi Tudományegyetemen

December 20-án ismét doktoravatási ünnepséget rendeznek a Szegedi Tudományegyetemen. Most avatják az eredményesen végzett joghallgatókat, a levelező hallgatókat, valamint a természettudományi és a bölcsészettudományi karon végzett, a doktori cím elnyerésének feltételeit teljesítő tanárokkal és kutatókkal együtt. Bölcsészeti és természettudományi karon végzett diplomásokat, az újrendelkezés megjelenése óta, ezalkalommal már másodszor avatnak doktorrá Szegeden.

Tavasszal rekonstruálják a dorozsmai szélmalmost

A híres dorozsmai szélmalmost, mint műemléket, Hivatal komoly anyagi támogatást nyújt ehhez a helyi kezdeményezéshez. A szegedi szabadtéri játékok idején ezt az alföldi érdektanácstól szerzett értesülésünk szerint az Országos Műemlékvédelmi Tanács és

Salakdomb a város szívében

Már megint bakafántoskodik az újságíró. Persze azok mondják ezt így, akik nem szeretik, hogy mindent meglát, észrevesz ami hiba, vagy csúnya, rossz dolog. Legújabban azt látta meg, hogy a város szívében salaktelep és széntároló létesült a szabad ég alatt. Hogy hol? Tesség csak végigvilamoszni a Lenin körutón, megtetszik látni az utasok orra előtt emelkedő hamudombot: az Annakúti pavilon (most minőségű borkóstoló) háta megett.

Nem tudni, kinek az ötlete volt szemétdombot csinálni ott, ahol legtovább látják, s ahol ha erősebb szél kerekedik, a pernyét belevágja a járókelők foga és szeme közé. Legalább elkerítenék deszkapalánkkal, jóllehet városépítési, esztétikai szempontból ez sem lenne dicserendő megoldás. Nem tudjuk az újságíróra, hogy részletes tervezetet dolgozzon ki a salakkupac eltávolítására, illetve arra vonatkozólag, hogy hol tárolják ezentúl a tüzevalót. Azoknak fájjon emiatt a fejé, akik érintve érzik magukat.

— A Tömörkény Leánygimnázium tanulója már régebbi idő óta foglalkoznak könyvtárszettel és ismerkednek a szakma gyakorlati tudnivalóival. Szombaton nagy öröm érte a »műkedvelő« könyvtárost. A budapesti Papir- és Nyomdaipari Vállalattól egy nagy vágógépet kapott az iskola. Ennek segítségével még többen gyakorolhatják magukat a gimnázium e célra berendezett könyvtárműhelyében, ahol a tankönyvek és az iskolai könyvtár kéteinek újrakötését végzik, gyakran művészeti kivitelben is.

LOTZ KÁROLY

Amikor először jártam az Operaházban, nem győztem betelni a híres freskók szépségével. Harmonikus tisztaságuk, fennsleges komolyságuk nagy művészt idéz.

125 éve, 1833. december 16-án született egy kis német tartomány fővárosában Lotz Károly. Édesanyja magyar nő volt. Így került apja halála után Magyarországra, így lett magyar festővé. Weber Henrik tanítványaként kezdte, majd Bécsben folytatta a tanulást Rahl keze

alatt. Első műveit is vele alkotta Bécsben. Itthon 1864-től dolgozik megszakítás nélkül, egészen a haláláig. A század második felének nagy építkezései eleve a freskófestésre predesztináltak.

1864-ben készíti el a Vigadó lépcsőházának freskóit. Ezután az Egyetemi Könyvtár, majd a Műcsarnok képei következtek. 1883—1884 között készültek az Operaház gyönyörű falfestményei, amelyek már a kiforrott művész kezére

vallanak. És sorban a többiek: a Keleti-pályaudvar, az Országháza, az Igazságügyi Palota.

Kisebbségek jelentőségük arcképei, aktjai, amelyek minden bájuk és természetes üdőségük mellett is jellegzetesen félig rokokós, félig klasszicizáló főfogásukkal nagyon messze esnek tőlünk, egy elmúlt századot idéznek. Mégis főleg két lányáról készített képei, az Iónát és Kornéliát ábrázoló portrék a magyar festészet becses alkotásai.